

مروری بر زندگی و آثار ملامحسن فیض کاشانی

ملاحسن فیض کاشانی، یکی از علمای برجسته شیعی است که در طول عمر با برکت خویش بالغ بر دویست اثر نفیس در علوم مختلف اسلامی اعم از تفسیر، حدیث، کلام، فقه و عرفان به رشته تحریر درآورده است.

ملاحسن فیض کاشانی، یکی از علمای برجسته شیعی است که در طول عمر با برکت خویش بالغ بر دویست اثر نفیس در علوم مختلف اسلامی اعم از تفسیر، حدیث، کلام، فقه و عرفان به رشته تحریر درآورده است. آثار او می‌تواند آینه ذهن صائب و افکار متعالی او باشد تا بدانجا که هر خواننده‌ای که اندک سرمایه‌ای از معارف دینی و علوم اسلامی داشته باشد، مجذوب قلم توانای او گشته و مطالب نغز و عمیق آثارش در عین سادگی و روانی، هر چشم بصیرت‌طلبی را خیره می‌سازد.

وی در بسیاری از آثار خود کوشیده تا سیر تاریخی اندیشه خویش و تفاوت‌هایش با افکار دیگران را ترسیم کند؛ چنانکه گاه در مقدمات مبسوط علمی که در آغاز برخی آثارش نگاشته است، علاوه بر تبیین و توضیح علل و انگیزه تألیف، به بررسی خردمندانه و نقادانه آثار پیشین دیگران پرداخته و سعی بر ارائه اثری منقح و مبرا از کاستی‌ها و کژیهای آثار پیشینیان دارد. از این‌رو شناخت شخصیت علمی و عملی او نه تنها منوط به آگاهی تفصیلی از تطورات مکتب‌های کلامی، فلسفی، حدیثی، فقهی، و عرفانی و شناخت تحولات تاریخی عصر اوست بلکه نیازمند تدبّر و تأملی عمیق و دقیق در کلیه آثار مکتوب او می‌باشد، تا از رهگذر این تتبع بتوان اندیشه‌هایش را به نحو تفصیلی و مبسوط شناخت و آنها را به ساحت جامعه علمی عرضه کرد، تا امکان بهره‌گیری از آن، فراهم آمده و به پشتوانه این میراث علمی غنی و عظیم، افق روشن در سپهر توسعه بنیادی علوم اسلامی ترسیم گردد.

این جستار تنها اشاره به قطره‌ای از بیکران دریای علم و دانایی اندیشمند بزرگ شیعی و ستاره فروزان آسمان دانش اسلامی است و بر آن است تا در حد امکان، متناسب با زبان و فهم مخاطب جوان به نگارش درآید؛ از این‌رو سعی بر آن بوده که شخصیت علمی فیض به دور از پیچیدگی‌های فنی و تخصصی به جوانان معرفی شود.